

STÉPHANE ROOZEN

330 MINUTEN

**DE APPLE STORE GIJZELING DOOR
DE OGEN VAN ALEX MANUPUTTY**

JUST
PUBLISHERS

HIJ VERTELT, IK SCHRIJF

DATUM:

DINSDAG 22 FEBRUARI 2022

Meer dan vijf uur lang zat hij in een bezemkast verstopt. Niet alleen, want in een fractie van een seconde had hij ervoor gekozen om drie volslagen vreemdelingen onder zijn hoede te nemen. Ze hoorden dat aan de andere kant van de kastdeur kogels werden afgevuurd. Het geschreeuw dat ze hoorden, deed denken aan een scène uit een actiefilm. Ze hadden er geen beeld bij. Hun conclusies van wat zich afspeelde aan de andere kant van de deur moesten ze trekken op basis van wat ze hoorden. Hij had zich op tijd weten te verbergen. Samen met drie klanten die zich op het verkeerde moment in de enige doodlopende hoek van de zaak bevonden. Ze konden geen kant op. Nooduitgangen waren niet duidelijk aangegeven. De bezemkast was hun enige alternatief. Daar wist hij het onfortuinlijke drietal in veiligheid te brengen. Maar was hun schuilplek wel zo veilig? Op de momenten dat de stemmen aan de andere kant van de deur luider werden, voelde

hij zijn hart in zijn keel kloppen. Hij wist dat hij zijn hoofd erbij moest houden. Een hoofd dat op het punt van exploderen stond. Hoe kon hij het vertrouwen winnen van een veertienjarig meisje dat samen met haar moeder de dood in de ogen keek? Hij wist niet eens hoe ze heette. Hij zag de angst in haar ogen en wist dat hij niet moest laten merken dat ook hij bang was. Hij moest proberen zelfvertrouwen uit te stralen. Een zelfvertrouwen dat op dat moment verre van aanwezig was. Hij was per slot van rekening degene geweest die actie had ondernomen. Met gevaar voor eigen leven, maar dat drong later pas tot hem door. Tijd om over de eventuele consequenties na te denken, was er niet geweest. Nu zaten ze daar op hun hurken in een kleine, benauwende ruimte. Op het juiste moment had hij de kans gezien uit het zicht van de gijzelnemer te blijven. Wonder boven wonder was dat de gijzelnemer niet opgevalen.

Meer dan vijf uur zat hij verstopt in een bezemkast in het Hirschgebouw op het Leidseplein. Driehonderddertig minuten om precies te zijn. Driehonderddertig minuten die niet alleen een eeuwigheid leken te duren, maar die ook van grote invloed zouden zijn op de rest van zijn leven. Driehonderddertig minuten die deel uit gingen maken van zijn dagelijkse routine. Driehonderddertig minuten waarin hij zich in een uitermate benarde situatie bevond.

Meer dan vijf uur zat hij verstopt in een bezemkast in het Hirschgebouw op het Leidseplein. In de Apple Store. Daar werkte hij, en daar gebeurde het. Het was rond half zes, op dinsdag 22 februari 2022. Buiten was het druk. Met lokale mensen die hun dagelijkse inkoop deden en verdwaalde toeristen die al vroeg in het jaar een bezoek aan Amsterdam brachten. In eerste instantie leek het een dag te worden als alle andere. Tot het moment dat niet een uitbundige toerist maar een verwarde man met een bomvest en een bivakmuts het historische hoekpand onveilig maakte. Dat de driehonderddertig minuten die daarop volgden zo onder zijn huid zouden kruipen, kon hij op dat moment niet bevroeden. Toch markeerden ze zijn leven. Niet alleen de gijzeling maar ook hetgeen daarna gebeurde, het ontbreken van nazorg, bezorgde hem slapeloze nachten. De nazorg die vooral intern, op zijn vertrouwde werkvloer, ver te zoeken was. Twee jaar lang was hij met veel plezier naar zijn werk gegaan, en nu gaf niemand gehoor. Hij wilde niet een held worden genoemd, want zo voelde hij zich ook niet. Hij had gereageerd op een wijze zoals in zijn ogen iedereen dat gedaan zou hebben. Het gebrek aan een luisterend oor van zijn werkgever bleef aan hem knagen. Buiten zijn inner circle leek bijna niemand de moeite te nemen om naar zijn kant van het verhaal te luisteren. Onverwachte steun vond hij bij burgemeester Femke Halsema en de Amsterdamse politie. Maar waarom bleef het stil vanuit de Apple-clan? Waarom schonk niemand van hogerhand

aandacht aan hem? Aan wat bijna een smeekbede was? Zelfs een bloemetje, een schouderklopje, of een simpel telefoontje of berichtje leek al te veel gevraagd. Het inlevingsvermogen was ver te zoeken. De emotionele toestand waarin hij zich bevond, bleek uiteindelijk zijn grootste belemmering te zijn.

Driehonderddertig minuten. De meer dan vijf uur durende gijzeling staat nu voorgoed in zijn geheugen gegrift. We zijn precies drie jaar verder als we aan dit relaas beginnen. Persoonlijk vindt hij het woord trauma erg zwaar klinken, maar toch moet hij eraan geloven. Hij is duidelijk getraumatiseerd. Onaangekondigd. Ongevraagd. In een zee van kogels wist hij zichzelf en de drie mensen die bij hem in de buurt waren in veiligheid te brengen. In de kast waarin ze zich schuilhielden, overheerste angst. Tijd voor vragen was er niet. Tijd voor antwoorden nog minder. Niemand wist hoe de hel waarin ze beland waren zou eindigen. Een onzekerheid die de vier elk anders invulden. Wat was de beweegreden achter de gijzeling? Was het een zelfmoordterrorist? Wilde hij de aandacht op zich vestigen door de winkel te veranderen in een vlammenzee? De driehonderddertig minuten kenmerkten zich door vraagtekens. Vraagtekens die een eigen leven gingen leiden. Zelf zag hij het somber in. Zo somber zelfs dat hij via WhatsApp afscheid nam van zijn naasten. Van zijn veertienjarige zoon, die in het buitenland woont. ‘Papa houdt van je’, waren de laatste woorden die hij die

dag intoetste. Toen was de batterij leeg. De gijzeling begon haar tol te eisen. Voor hem, maar ook voor de andere drie. Ze hadden met elkaar gemeen dat ze levend uit de Apple Store wilden komen. Of dat een optie was, bleef tot elf uur 's avonds onduidelijk. Wat ze ook met elkaar gemeen hadden, was dat die meer dan vijf uren van onduidelijkheid een eeuwigheid leken te duren. Een eeuwigheid waaraan geen einde leek te komen.

‘Waarom?’ Dat is de vraag die mij het meest is gesteld in de afgelopen maanden. ‘Waarom nu? Er zijn inmiddels meer dan drie jaar verstreken.’ Een goed antwoord heb ik daar niet op. Dat klinkt misschien stom, maar het is niet een gevoel dat ik zo een-twee-drie kan uitleggen. Mogelijkerwijs zoek ik een uitlaatklep. Een klankbord. Een archivering van wat er is gebeurd. Door mijn verhaal op papier te zetten, hoop ik het een plaatsje te kunnen geven. Misschien hoop ik dat ik bij het laatste woord van dit boek het hoofdstuk gijzeling ookecht kan afsluiten. Dat ik het boek in de boekenkast kan zetten in de wetenschap dat mijn verhaal bestaat. Op papier. Uitgeprint. Wellicht kan ik daarna verder met mijn leven. Zoals vroeger, en met vroeger bedoel ik mijn leven voor de gijzeling, zal het nooit meer worden. Dat malen in mijn hoofd zal nooit meer stoppen. Ik merk dat bijvoorbeeld aan de manier waarop ik dit boek wil presenteren. Het is een soort legaat voor mijn dierbaren, en dan vooral voor mijn zoon. Dat voortijdige afscheid dat ik van hem nam via WhatsApp zal ik nooit een plaatsje

kunnen geven. Heb ik in die zee van kogels onnodige paniek veroorzaakt? Ik weet dat het leven in een hartslag voorbij kan zijn. Die wetenschap draag ik al sinds mijn achttiende met me mee. In 1988 bevond ik me in een soortgelijke situatie. Op 1 mei van dat jaar was ik getuige van een bomaanslag. Ik stond erbij en keek ernaar. Ik zag hoe twee jonge mannen levend verbrandden. Nu wens ik slechts een ding, en dat is dat driemaal voor mij geen scheepsrecht betekent.

Ik mis erkenning. Voor mezelf als persoon. Als gevoelsmens. Het lijkt wel of ik voor mijn voormalige werkgever niet besta. Dat raakt me. Het gevoel van niet erkend worden, draag ik sinds mijn geboorte met me mee. Sinds mijn biologische moeder mij weggaf. Daarom ben ik daar zo vatbaar voor. Nu mijn eerdere baas op de hoogte is van mijn plannen, van dit boek, weet hij vast en zeker wel weer wie ik ben. Voor- en achternaam. Kan het zijn loopbaan schaden? Kan het hem schaden als persoon? Kan mijn 'cry for help' Apple schaden? Dat spookt nu door zijn hoofd. Ik hoef geen waarzegger in te schakelen om dat te weten. Ons kent ons. Of het mij, een simpele werknemer op zijn altijd maar weer wisselende loonlijst, een van de zovelen, heeft geschaad, interesseert hem niet. Dat heeft hij in de afgelopen drie jaar duidelijk bewezen, door er niet te zijn.

'Doe je het voor het geld?' Dat is de vraag die niemand me durft te stellen. Toch weet ik dat deze vraag door vele hoofden spookt. Dat is nu eenmaal de aard van het

beestje. Gelukkig heb ik daar wel een antwoord op. Nee, maar dan ook een oprecht nee. Luid en duidelijk en in vet afgedrukte hoofdletters en met een zonneklaar uitroepteken. De loodzware koffer die ik sinds die ene dag met me meezeul, gun ik zelfs mijn ergste vijand niet. En dan te bedenken dat ik, voor zover ik weet, geen vijanden heb. Misschien nu wel, maar daar ben ik me vooralsnog niet van bewust. Wellicht binnen de Apple Store-clan? Maar nogmaals: nee! Voor het geld doe ik het niet. Aan deze nachtmerrie waarin ik ben beland, maakt zelfs een blanco cheque geen einde.

Ik heb hemel en aarde bewogen om de juiste informatie bij elkaar te sprokkelen. Vooral de pagina's van mijn eerste levensjaren moesten door derden ingevuld worden. Dat was een bijna onmogelijke opgave. Om een of andere reden wilde niemand spontaan meewerken aan mijn levensverhaal. Vooral de mensen die aan mijn wieg stonden, maakten het knap lastig voor me. Ik moest het met onduidelijke antwoorden en verdraaide waarheden doen. Waarheden die om welke reden dan ook steeds weer aangepast werden. Er zijn blijkbaar dingen gebeurd die het daglicht niet konden verdragen. Dingen waar ik als buitenstaander mijn vinger niet op kon leggen. De buitenstaander die tegen wil en dank het middelpunt van dit mysteriespel is. Na een moeizame speurtocht is hetgeen hierna volgt mijn verhaal. Dit is dus mijn waarheid. Mijn verhaal.

AANGENAAM

*Van huis uit heb ik geleerd om me altijd netjes
voor te stellen*

Mijn naam is Alexander Dominggus Robert Manuputty. Alex voor mijn vrienden, Lex voor mijn familie. Geboren op Curaçao op 20 oktober 1970. Toen droeg ik nog de achternaam Martina. Een lang verhaal, waar ik later nog op terugkom. Weegschaal van sterrenbeeld. Een echte strijder, als ik moet geloven wat er in de sterren staat. Volgens de sterrenkunde ben ik diplomatisch, elegant, charmant, en oneindig op zoek naar schoonheid. Ook schijn ik het type man te zijn dat bij elke situatie de kat uit de boom kijkt. Mijn hersenen blijken altijd te pendelen, waardoor het bijna onmogelijk is om de juiste beslissingen te nemen. Onzin als je het mij vraagt, maar wie ben ik om in te gaan tegen sterrenwichelarij. Wispelturig is de weegschaal daarentegen niet. Dat klinkt een beetje tegenstrijdig, als je het mij vraagt. Nou moet ik eerlijk bekennen dat ik het hele abracadabrawereldje van de astrologische stromingen met een grote korrel zout

neem. Toch stuitte ik laatst op een zin waarin ik mezelf wel terug kon vinden. Er stond dat een weegschaal niet makkelijk uit zijn evenwichtige vibe te halen is en zich zelfs in de meest lastige situaties in balans weet te brengen. Dat voelde goed aan. Dat klopte namelijk. Zo ben ik. Of beter gezegd: zo was ik. Die standvastige vibe lijkt namelijk niet meer te bestaan. Of dat tijdelijk is, daar kan ik nog geen antwoord op geven. Er is net iets te veel met me geschud, waardoor die zin compleet uit zijn verband is gerukt.

Er stond eveneens dat ik allergisch ben voor confrontaties. Ook dat klopt als een bus. Ik ga ze liever uit de weg. Ik ben een conflictmijder pur sang. Vooral als ik niet persoonlijk bij deze confrontaties betrokken ben. Met gierende banden ontwijk ik dit soort situaties. Tijdens de gijzeling in de Apple Store moest ik me neerleggen bij het noodlot. Er waren geen gierende banden, en van ontwijken was al helemaal geen sprake. De definitie van gegijzeld zijn? Je bent de volledige controle kwijt en overgeleverd aan de goden. Er wordt voor je bepaald. Gelukkig blijkt dat bemiddelen ook een eigenschap is die bij een echte weegschaal hoort. En dat kwam me op wat misschien wel de donkerste dag uit mijn leven was goed van pas. Bemiddelen tussen drie voor mij wildvreemden met wie ik van het ene op het andere moment een speciale en net iets te unieke band kreeg.
